

Diskusní příspěvek

ke zveřejněné evropské revizi energetického značení výrobků

V Praze, 2015-07-22

Evropská komise předložila nové návrhy na regulaci eko-označování výrobků. Návrhy se jeví přívětivé vůči spotřebitelům. Přijmou je i druhé zainteresované strany?

Značení domácích elektro-spotřebičů ve vztahu ke spotřebě energie – a tedy jejich ohleduplnosti vůči spotřebitelově peněženec, je nepochybně důležitou informací, a to nejen pro spotřebitele samotného, ale i pro podnikatele zejména malého či středního. Dlouhodobě je snahou tuto uživatelskou hodnotu výrobku vyjádřit prostřednictvím předpisů a norem spotřebiteli srozumitelnou formou, pomocí grafických symbolů či značek.

V minulé dekádě byl v Evropské unii prosazován „nový“ systém, založený na tzv. schématu ‚A plus‘. Původně nejvyšší, tedy energeticky nejúspornější eko-třída A, byla dále rozčleněna na více eko-skupin A, A+, A++ atd. (asi v duchu potřeby dále rozlišit ty ‚více si rovné‘ ve třídě, kde jsou si všichni rovni). Poslední velká, a zdálo se, že definitivní, změna v tomto směru přišla v roce 2010, kdy postupně zaváděné ‚nové‘ schéma bylo rozšířeno z úzkého sortimentu na většinu elektrických domácích spotřebičů.

Nyní, v červnu 2015, Evropská komise publikovala návrh k revizi energetického značení výrobků, spočívající v podstatě k navrácení k předcházejícímu jednoduchému schématu značení A až G, kde třída A není rozdělena na více úrovní. Tento systém totiž již v Evropském společenství fungoval od počátku 90. let minulého století.

O změnu, kterou přináší aktuální návrh Evropské komise, zástupci spotřebitelů v Bruselu v evropských orgánech dlouhodobě usilovali. Argumentovali, že průměrný evropský spotřebitel není natolik chápavý, aby významu prosazovaného schématu A plus porozuměl a aby se orientoval v eko-označování spotřebitelských výrobků ke svému prospěchu.

Evropští spotřebitelé jsou tedy potěšeni, že nová Komise, která tento měsíc přišla s celým balíčkem návrhů v rámci tzv. zavádění Energetické unie, přichází pod hlavičkou ‚lepší regulace‘ s naznačenými návrhy na zjednodušení eko-označení. Pokud se uvedené podaří v dalším projednávání prosadit a definitivně schválit, bude mít výroba a obchod na zavedení zjednodušeného značení 5 let. Přejít od stávajících štítků k novým se ale jeví v návrhu trochu komplikovaný a lze předpokládat, že na to bude obchod poukazovat. Určitě zde bude prostor pro konsensus při finalizaci návrhu.

Návrh nařízení, které má nahradit stávající směrnici, řeší řadu dalších detailů, z nichž některé ale nejsou zcela bezvýznamné. Spotřebitel se dosud možná mohl cítit klamán tím, že vyznačení eko-třídy bylo uvedeno na celé stupnici A-G i v případech, kdy výrobky z důvodu regulativních opatření už nesmí být ve třídách F a G na trh vůbec uváděny. V takovém případě by nově tyto třídy neměly být již na štítku uvedeny, takže stupnice k vyznačení eko-třídy bude vymezena pouze A-E.

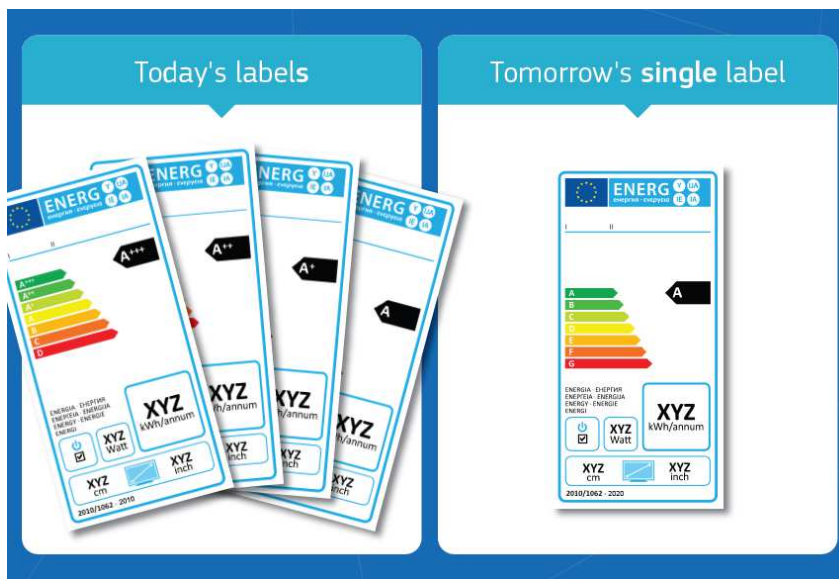
Návrh rovněž předpokládá zřízení databáze výrobků, což má usnadnit práci orgánů dozoru nad trhem, poskytování informací veřejnosti a usnadnit postup pro přijímání změn; toto jistě nebyl ‚nápad‘ spotřebitelů. Bohužel každý legislativní návrh Evropské komise je provázen podobnými prospěšnými (komu?) nástroji, které pak třeba dokáží potopit celou iniciativu. Jindy jich v průběhu projednávání naopak přibude. Inu, byrokracie pro byrokracii. Tento nápad má spolknout pakatel, jen v r. 2016 jeden a půl Mega Euro. Jeden se tiše díví. Proč mají naše ministerstva takové problémy se zadáváním IT zakázek?

Za naprosto průlomový aspekt v rámci evropské legislativy považujeme, že návrh obsahuje zavedení pojmu životnosti výrobku, zatím jako jednu z dodatečných, tedy dobrovolných informací. Velmi bychom vítali, aby obchod a výroba toto vnímaly nejen jako nezbytnou informaci pro spotřebitele (která je snad zatěžuje?!), ale jako svůj zásadní nástroj pro konkurenceschopnost na trhu. Jako spotřebitel považují již za neúnosné, aby na trhu převládaly nákladné spotřebitelské výrobky, které se stěžijí „dožijí“ 24 měsíční záruky na vadu.

Jako zajímavůstkou ještě uvádím, že návrh regulace rovněž doporučuje použití QR kódů, jako moderního prostředku k poskytování podrobnějších informací o výrobku pro spotřebitele.

Proces projednávání návrhu může být ještě dlouhý. Budeme ale doufat, že ve výsledku zůstane regulace smysluplná. Ku prospěchu spotřebitelů, i pro posílení konkurenceschopnosti korektního podnikání na trhu.

Libor Dupal, ředitel (statutární orgán) SČS, dupal@regio.cz

Kontakty

Ing. Libor Dupal
Ředitel (statutární orgán) / Director
SDRUŽENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ, z. ú./
CZECH CONSUMER ASSOCIATION
DIČ: CZ00409871, IČ: 409871
Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice ([zde](#))
tel.: +420 261263574, cell: +420 602561856
e-mail: spotrebitel@regio.cz; dupal@regio.cz
www.konzument.cz;
ID datové schránky: x7yb9p9

Sdružení českých spotřebitelů, z.ú. (SČS) si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit“. SČS působí v řadě oblastí - pokrývají odbornosti ve vztahu ke kvalitě a bezpečnosti výrobků včetně potravin, technické normalizaci a standardizaci, kvalitě a bezpečnosti služeb včetně služeb finančního trhu aj.
Pod Altánem 99/103; 100 00 Praha 10 – Strašnice; +420 261263574, spotrebitel@regio.cz; www.konzument.cz